

Výstupní zpráva z koučování

Název zprávy

Jak jsem našel novou motivaci pro svou práci

Krátký úvod

Klient je mladý pedagog, který učí čtyři roky na gymnáziu jako řadový učitel a zároveň plní funkci koordinátora ŠVP. O koučování se dozvěděl od kolegyně, která mu tuto aktivitu doporučila. S celým procesem koučování nebyl před jeho započítím seznámen, protože ale stál před důležitým rozhodnutím, chtěl je vyzkoušet.

Cíle

Klient si jako svůj cíl nejprve vytyčil **ujasnit si své další působení coby učitel**. Uvažoval i o případné změně zaměstnání. Chtěl provést jakousi inventuru svého pedagogického působení a své role koordinátora v dané škole. Potřeboval si uvědomit svůj pedagogický styl a vyvodit z toho určité cíle pro vylepšení či změnu svého přístupu k práci jak ve vztahu k žákům, tak ke svému působení v pedagogickém kolektivu. V průběhu koučování se pak ukázalo jako potřebné řešit konkrétní aktuální problémy klienta. Bylo to zejména stanovení kritérií pro nový způsob maturity, který ve škole testovali. V souvislosti s ujasňováním si vlastního pedagogického stylu se dále objevil požadavek probrat některé učební metody, zejména projektovou výuku.

Dosahování cílů

Naše koučovací setkávání jsme zahájili osobním setkáním v klientově působišti. Zformulovali jsme kontrakt koučování – klient byl seznámen s celým procesem a pravidly, dle nichž koučování probíhá. Byl ubezpečen o důvěrnosti společných setkání. Po těchto procedurálních záležitostech jsme si začali ujasňovat konkrétní objednávku klienta.

Klient popsal své celkové působení ve škole a zformuloval svoji potřebu určitého zastavení a zkoumání, jak se mu jeho práce daří, protože pociťoval určitou ztrátu motivace a upadání do stereotypů. Požadoval po koučovi možnost určité sebereflexe. Byly mu nabídnuty nástroje, které mu měly pomoci ujasnit si své osobní vlastnosti, které vymezují jeho pedagogický styl. Dohodli jsme se, že první virtuální setkání po Skype budeme věnovat jemu jako učiteli s cílem ujasnit si výchozí stav. To se nakonec protáhlo na dvě sezení, kdy si klient zformuloval své hodnoty, které chce vnášet do pedagogické práce.

K analýze současného stavu jsme použili nástroj, který se jmenuje „kruh rovnováhy“. Klient si určil jednotlivé oblasti svého působení a pak stanovil míru spokojenosti, kterou v nich nachází. Konkrétní objednávka pro naši práci pak byla stanovena na závěr této části: provést dílčí změny své práce ve třídě.

Nabídl jsem mu možnosti zjistit svůj pedagogický styl mimo naše setkávání formou testu. Zkoumání vlastního pedagogického stylu, které si klient provedl, ho upozornilo na jeho silné stránky a zároveň i na některé aspekty jeho práce, které jsou jeho slabinou. Z toho pak vyšel při hledání změny. Ta nakonec spočívala v přesunu časové dotace pro jednotlivá témata, zavedení některých nových metod práce, které pod vlivem svého stylu opomíjel, a naplánování systematické přípravy žáků ke školní oborové maturitě pro všechny ročníky. Tady se ukázala nutnost více používat projektovou metodu výuky, která žáky povede k větší samostatnosti v jejich práci a tím vytvoří předpoklady k tomu, aby maturitní práci dobře zvládli.

Hodnocení koučování

Závěrečné setkání jsme věnovali celkovému ohlédnutí za společnou práci. Klient vysoce oceňoval osobní přístup kouče, který vedl k vytvoření dobré atmosféry, v níž se projevovala otevřenost a diskretnost. Konstatoval, že jsme splnili hlavní cíl, který jsme si na začátku našeho půlročního setkávání dali: ujasnit si, jaký je jeho pedagogický styl a hodnoty, které vyznává ve své práci. V rámci toho si stanovil potřebu změnit některé své zaběhané návyky práce – způsoby hodnocení žáků, zadávání samostatných úkolů a vyzkoušení některých nových metod. Vytvořil si plán přípravy žáků na školní část maturitní zkoušky, kterou se rozhodl realizovat formou maturitní práce a její obhajoby. Také podrobil revizi jednotlivá témata výuky a připravil si v nich určité změny. Na práci kouče oceňoval jeho erudovanost a empaticnost. *„To, že někdo osobně naslouchá mým problémům, zajímá se o ně a pomáhá mi je řešit, je pro mě velmi povznášející a zvyšuje to můj pocit vlastní hodnoty a důležitosti mé práce.“*

Uvědomění, doporučení

Je úžasné povzbuzující, když si o svých pracovních i osobních záležitostech můžete promluvit nahlas s důvěryhodnou osobou, navíc s někým, kdo vám pomocí určitých nástrojů pomáhá posouvat se ve vašich postojích a cílech. Bylo pro mne překvapující, jak hlasitá formulace určitých otázek, o kterých člověk v duchu přemýšlí, vede rychleji k nalezení východisek. Je to velká pomoc a dobrá zkušenost i do mé školní praxe. Koučování mne přivedlo k možnosti věnovat se intenzivně a systematicky svým individuálním potřebám. Na to často člověk v běžném školním shonu zapomíná. Přitom systematická sebereflexe je nedílnou součástí každé práce. Tuto zkušenost uplatním i ve vztahu k žákům. Naučil jsem se určitému způsobu uvažování a kladení otázek, které ve třídě určitě využiji. Otevřené otázky budu systematicky zařazovat do svých pedagogických aktivit.

Uvědomil jsem si také, že pohled do minulosti a hledání příčin je kontraproduktivní a nepřispívá k cestě vpřed. To je pro mne osobně velká zkušenost a poučení do budoucnosti. Celé půlroční setkávání mne jakoby nově motivovalo v mé práci. Už se těším, jak budu své stanovené cíle realizovat v příštím školním roce. Docela bych uvítal možnost po určitém čase znovu projít celým koučovacím procesem. Domnívám se, že by to měla být pravidelná součást naší práce. Děkuji za tuto zkušenost.

Červen 2010

Jan Zouhar